

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології



СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література та друга іноземна мова»

за спеціальністю В11 Філологія
спеціалізації В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша - англійська

галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Лексико-граматичні аспекти перекладу
Викладач (-і)	Марчук Тетяна Любомирівна
Контактний телефон викладача	0992360905
E-mail викладача	tetiana.marchuk@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний / заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.cnu.edu.ua
Консультації	Вівторок 15.00 ауд 209 (кафедра англійської філології) Четвер 16.00 zoom https://us04web.zoom.us/j/2035236135?pwd=THNGQnk5RzU2M21oRlVjMzZieC9ldz09
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є особливості перекладу складних граматичних конструкцій та лексичних зворотів англійської мови. Зміст дисципліни охоплює аналіз основних способів перекладу інфінітиву, герундія, дієприкметника, модальних дієслів, тощо. Особлива увага зосередження на лексичних трансформаціях, які виникають при перекладі власних назв, неологізмів, багатозначних слів та реалій.</p> <p>Вивчення цього курсу поглиблює перекладознавчу підготовку майбутніх філологів, сприяє глибшому розумінню студентами варіантів та способів перекладу лексико-граматичних конструкцій англійської мови.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є забезпечення студентів теоретичними знаннями та практичними навиками перекладу граматичних конструкцій англійської мови та відтворення лексичних одиниць української мови англійською для подальшого здійснення перекладацької діяльності.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни є: вивчення взаємозв'язку між лексичними та граматичними особливостями мови оригіналу та мови перекладу та розвиток навичок точного і грамотного перекладу різноманітних текстів з урахуванням їх лексико-граматичних особливостей.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК 5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями з іноземної мови.</p>	

ЗК 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8 Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях професійної або навчальної діяльності.

ЗК 12 здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології.

Фахові компетентності:

ФК 6 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9 Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами, зокрема англійською мовою та другою іноземною мовою.

ФК 13 Здатність використовувати різноманітні перекладацькі прийоми та методи при перекладі текстів різних жанрів і стилів з основної іноземної мови.

Результати навчання:

РН 1 Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

РН 2 Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних

джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

РН 6 Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

РН 11 Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

РН 14 Використовувати мову(и), що вивчає(ю)ться, в усній та письмовій формі, у різних

жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

РН 20 Вміти застосовувати перекладацькі прийоми та методи для забезпечення перекладу текстів різних стилів і жанрів.

5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		12	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	В11 Філологія	3	вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття сам. роб.
Тема 1. Граматичні трансформації при перекладі		2	2
Тема 2. Способи перекладу інфінітиву		2	2
Тема 3. Переклад герундія і герундіальних конструкцій.		2	2
Тема 4. Переклад дієприкметника та дієприкметникових конструкцій.		2	2
Тема 5. Способи вираження модальності в англійській та українській мовах.		2	2
Тема 6. Переклад означеного та неозначеного артиклів.			10
Тема 7. Переклад асиндетичних іменникових сполучень.			2
Тема 8. Переклад власних назв.		2	2
Тема 9. Переклад інтернаціональної лексики та способи передачі її значення.			2
Тема 10. Переклад реалій.			15
Тема 11. Переклад фразеологізмів.			2
ЗАГ.:		12	18
60			
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf)		

дисципліни	<p><u>Види контролю:</u> поточний (усне/письмове опитування на практичному занятті, здійснення перекладу); підсумковий (тест, залік). Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові/студентці за курс, становить 100 балів.</p> <p>Система оцінювання навчальної дисципліни складається з таких компонентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аудиторна робота (60 балів) 2. Самостійна робота (20 балів). 3. Підсумковий тест та залік (20 балів)
Вимоги до письмових робіт	<p><u>Підсумковий тест:</u> Курс передбачає виконання підсумкового тесту за матеріалами курсу (теми 1-11) у письмовому форматі – 20 питань формату «множинний вибір».</p> <p>Тестування відбувається на останньому практичному занятті.</p> <p><u>Контроль самостійної роботи.</u> Студенти здають виконані завдання викладачеві у друкованій чи електронній формі не пізніше дати 8-го практичного заняття.</p>
Практичні заняття	<p>Знання студента оцінюються як з теоретичної (за темами курсу), так і з практичної підготовки (здійснення перекладу) відповідно до національної шкали за такими критеріями:</p> <p>«відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання</p>

	<p>практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовано.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Допуск до підсумкового контролю передбачає отримання мінімум 25 балів за результатами поточного контролю (усного й тестового) на практичних заняттях.</p>
Підсумковий контроль	<p>Формою підсумкового контролю, метою якого є виявлення рівня засвоєння навчальної дисципліни в цілому, є залік. Максимальну кількість балів за залік (100) розраховують на основі суми балів за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • аудиторну роботу (максимум 60); • письмове тестування (максимум 20 балів); • самостійна робота (максимум 20 балів). <p>Залік отримують студенти, які набрали не менше 50 балів за результатами поточного й підсумкового контролю. Студенти, які набрали менше 50 балів, можуть отримати залік за відомістю №2 за умови відпрацювання пропущених занять і виконання письмових завдань.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Усі письмові завдання мають бути виконані у встановлений термін. Роботи, які здані пізніше встановленого терміну без поважних причин, оцінюють нижче (75% від можливої максимальної кількості балів за такий вид робіт). Якщо студент відсутній із поважної причини, він/вона презентує виконані письмові завдання під час консультації викладача.

Академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з «Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науководослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Редакція 2)» можна за покликанням: <https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zarobihannia-akademichnomuplahiatu.pdf>. Студент зобов'язаний неухильно дотримуватися норм академічної доброчесності, правил внутрішнього розпорядку навчального закладу, інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють освітній процес

у ЗВО. У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, студент отримує «0» балів. Повторна невідповідна поведінка під час заняття/виду контролю може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Ознайомитися із положенням можна за покликанням <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polo>

Відвідування занять:

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Не допускаються пропуски занять без поважної причини. Якщо студент відсутній із поважної причини, він/вона відпрацьовує пропущені заняття під час консультації викладача.

Студенти, котрі навчаються за **індивідуальним графіком**, опрацьовують матеріал самостійно відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-proindivid.-grafik.pdf>

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів **неформальної освіти** в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів на платформах Coursera, Udemu, тощо, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів/тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Alexeyeva I. Theoretical Grammar Course of Modern English. Вінниця: Нова Книга, 2007.
2. Володіна Т.С., Рудківський О.П. Загальна теорія перекладу для першого (бакалаврського) рівня. Навч.-метод. посібник. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2017. – 296 с.
3. Літвіняк О. Збірник вправ для занять з усного перекладу: англо-українська мовна пара. - Вінниця : Нова книга, 2019. -232с.
4. Литвин І. Перекладознавство. Науковий посібник. – Черкаси : Видавництво Ю. А. Чабаненко, 2013. – 288 с.
5. Карабан В. Translation from Ukrainian into English : Підручник. -Вінниця. «Нова Книга», 2003. - 608 с.

6. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. - Вінниця. «Нова Книга», 2003. - 448 с.
7. Крамар В. Б. Практичний переклад з англійської мови : Підручник. – Хмельницький, 2007.-215с.
8. Марчук Т., Стефурак М. Вербалізація графічних засобів у тексті роману Пола Гоукінс «The Girl on the Train». Актуальні питання гуманітарних наук. Вип 29. Том 3. 2020 DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863.3/29.209543>
9. Марчук Т., Лисак К. Лінгвостилістичні засоби вираження ідіостилю Марини Левицької в оригіналі та перекладі (на матеріалі роману «Коротка історія тракторів по-українськи»)// Сучасні дослідження з іноземної філології. Збірник наукових праць. Випуск 1(19). Відп. ред. Фабіан М.П. - Ужгород: Видавничий дім "Гельветика". 2021. – С. 90-98 DOI <https://doi.org/10.24144/2617-3921.2021.19.90-98>
10. Nikolenko A.G. English lexicology. Theory and practice [Text] : навч. посібник для ВНЗ Нац. авіаційн. ун-т. - Vinnytsya : Nova Knyha, 2007. - 525 p.
11. A Newcomer's Guide to Translation and Interpretation. American Translators Association, 2001.
12. Speech Repository. <https://webgate.ec.europa.eu/sr/>
13. The Interpreter and Translator Trainer. <https://www.tandfonline.com/loi/ritt20>
14. Yule G. The Study of Language. Fourth ed. Cambridge University Press, 2010. 76 p.

Викладач
Марчук Тетяна Любомирівна
доцент кафедри англійської філології